

An underwater photograph showing a rocky seabed covered in various marine life. In the foreground, there are numerous dark, oval-shaped mussels attached to the rocks. The rocks are also covered with green and yellow seaweed. In the background, a large, dark, vertical structure, possibly a piece of driftwood or a rock, is covered in more seaweed. The water is slightly murky, and the overall scene is a typical representation of a rocky intertidal zone.

Nye stenrev i Roskilde Fjord

- Proces og erfaringer

Nationalpark Skjoldungernes Land

Behov for faglig rådgivning

Dokumentere historisk stenfiskeri i Roskilde Fjord

An underwater photograph showing a seabed with green seagrass and brownish-green algae. The text is overlaid on this image.

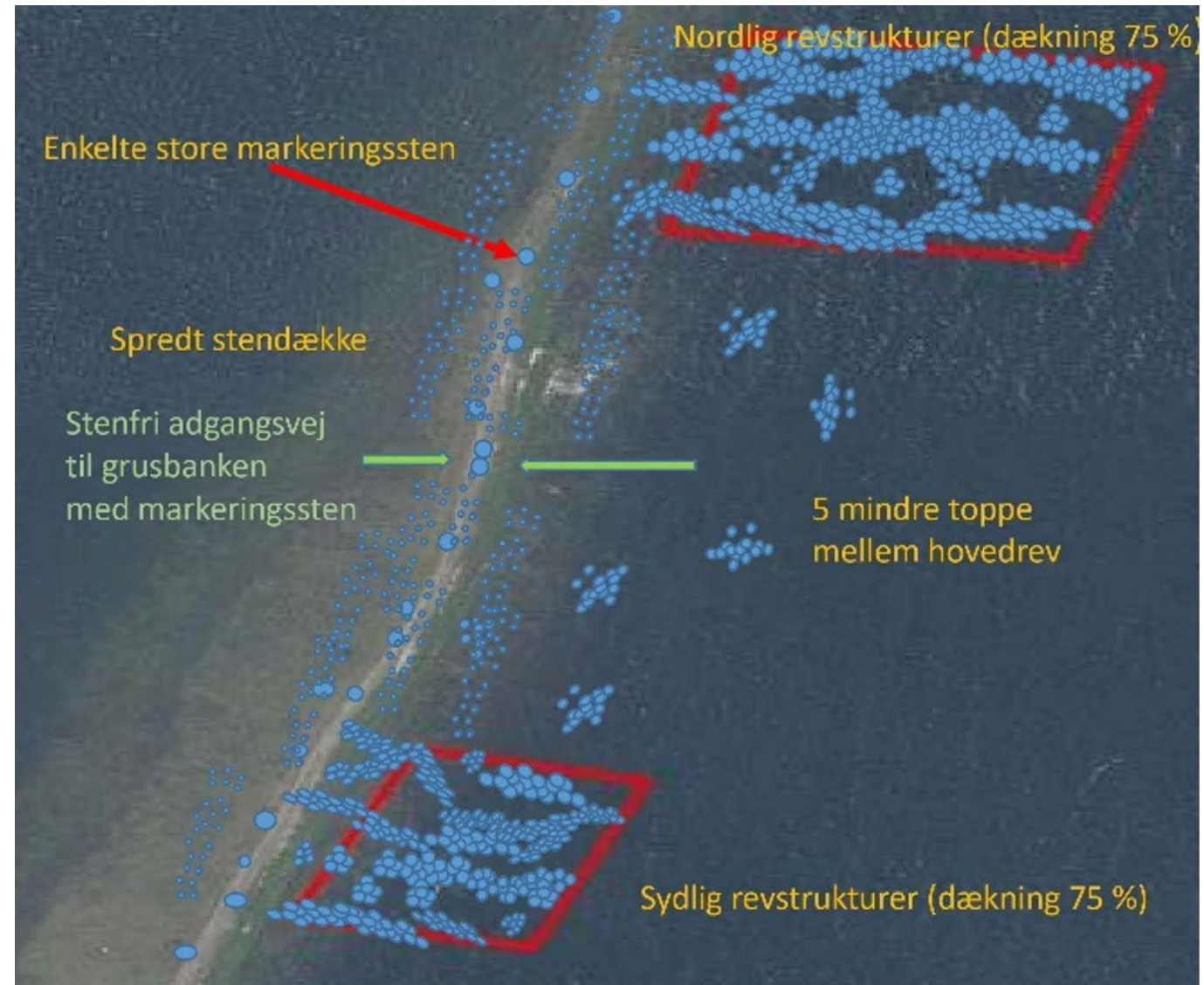
Gennemføre tekniske forundersøgelser

1) Finde velegnede steder til stenrevne, dvs.

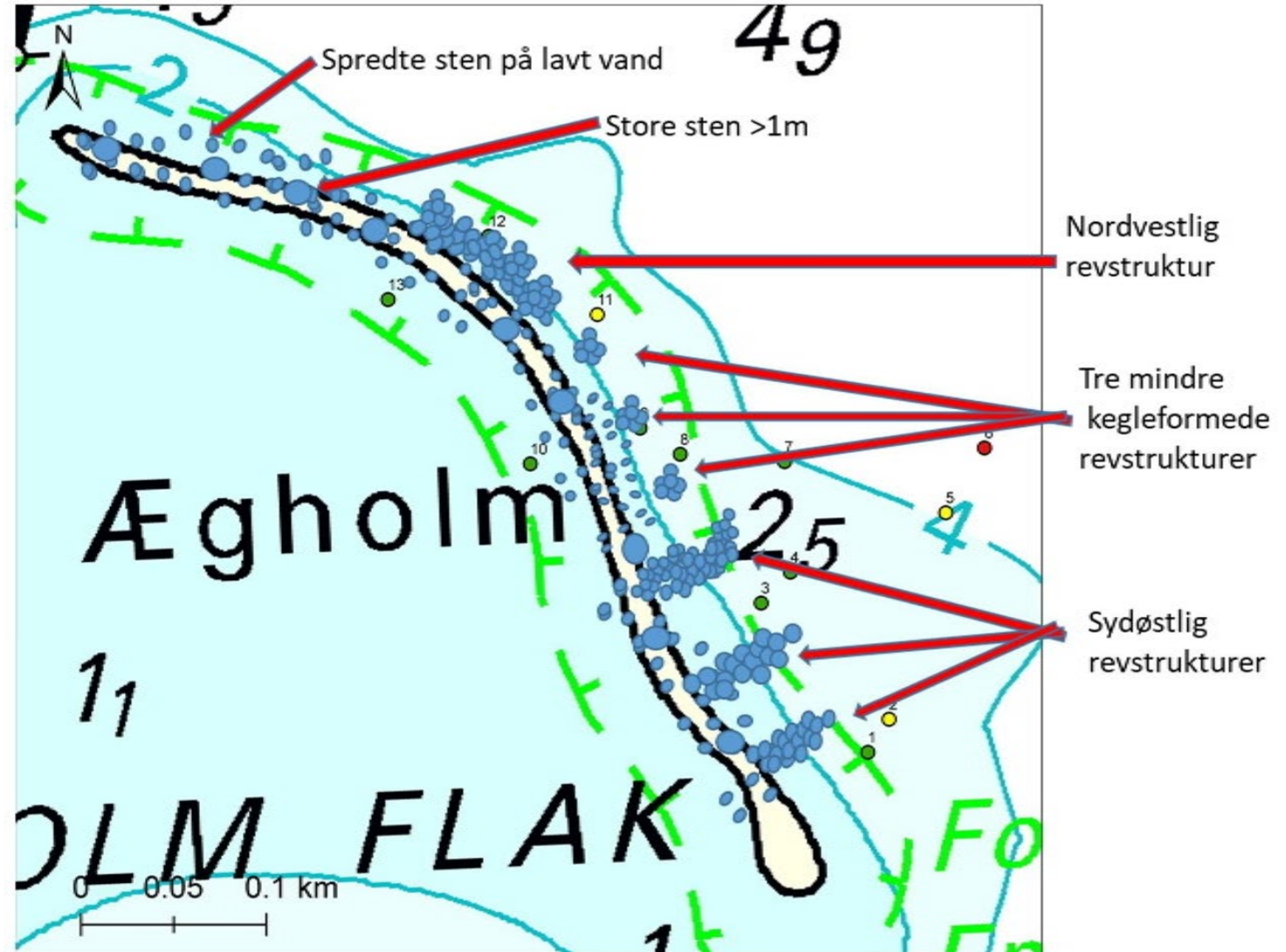
- områder med fast bund
- områder uden særlige biologiske værdier
- områder uden (væsentlig) betydning for de sejlene

2) Designe stenrevne

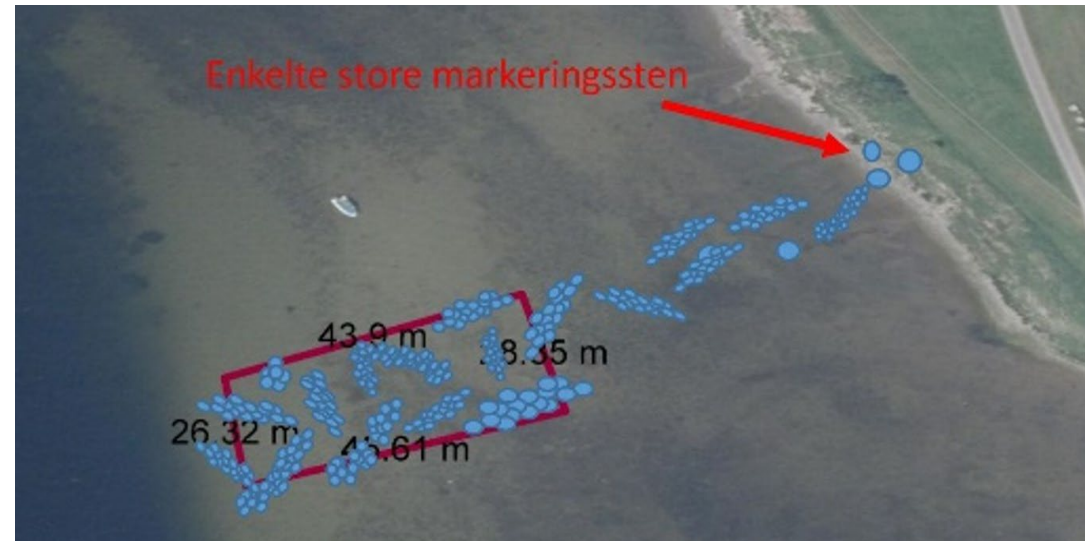
Velegnet sted ved Nørrerev

Velegnet sted ved Ægholm

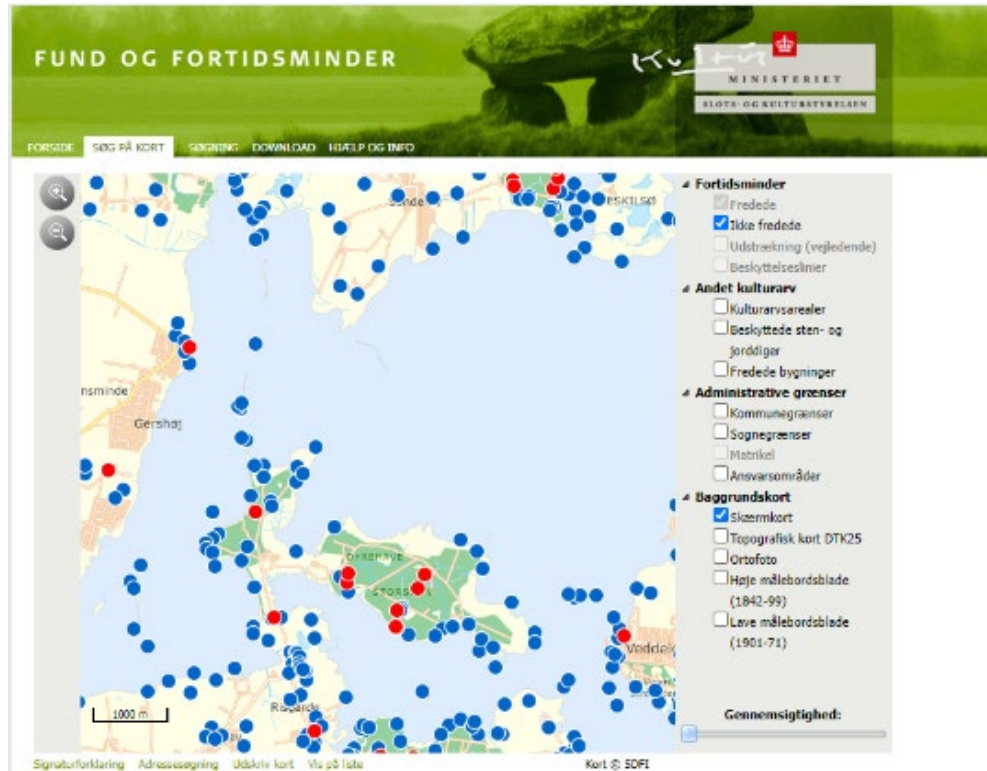
Velegnet sted ved Veddelev (til formidlingsrev)

Myndighedsbehandling

Tilladelse efter kystbeskyttelsesloven

- Vilkår om arkæologisk forundersøgelse
 - Bruttobudget: ca. 1 mio. kr. + moms
 - Faktisk udgift: ca. 0,2 mio. kr. + moms

Forberede anlægget

Udbud

- 5 inviteret / 3 bød
- Kystsikring ApS fik tildelt opgaven

Kontrakt med entreprenør

Konflikthåndtering – beboere ved udskibningsstedet

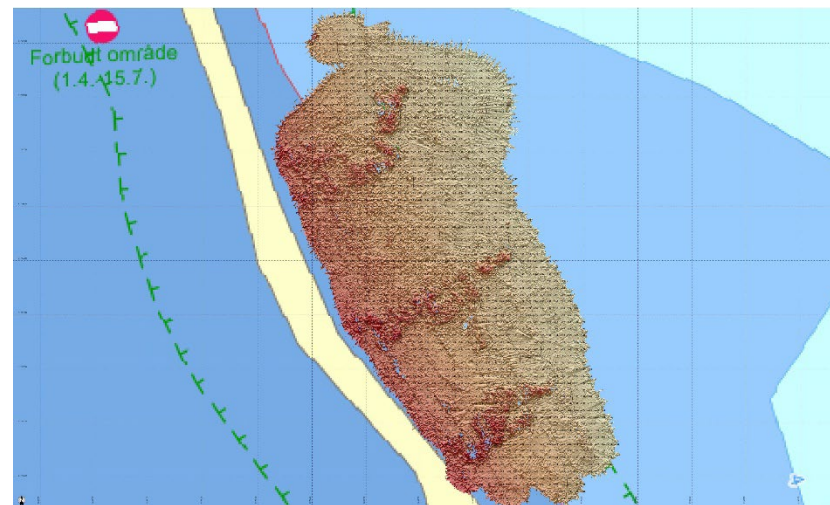
Anlæg

Opmåle og afmærke

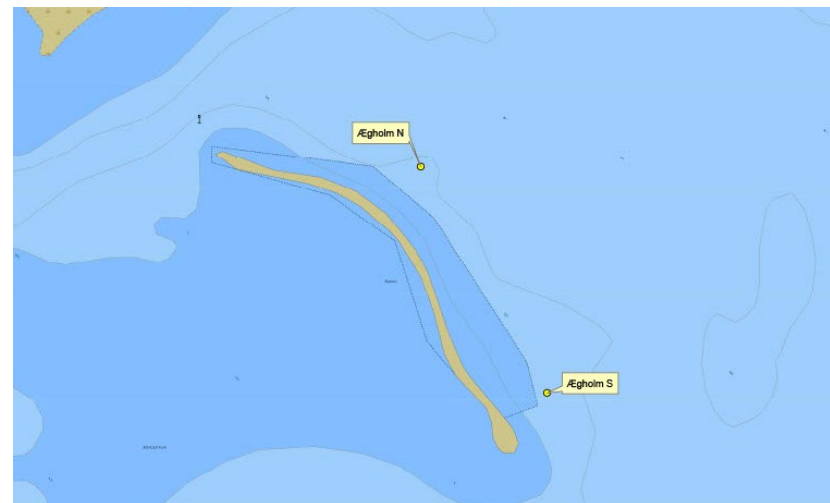
Opdatere søkort

- Opmåling af revene med Multibeam
- Data sendt til Geodatastyrelsen

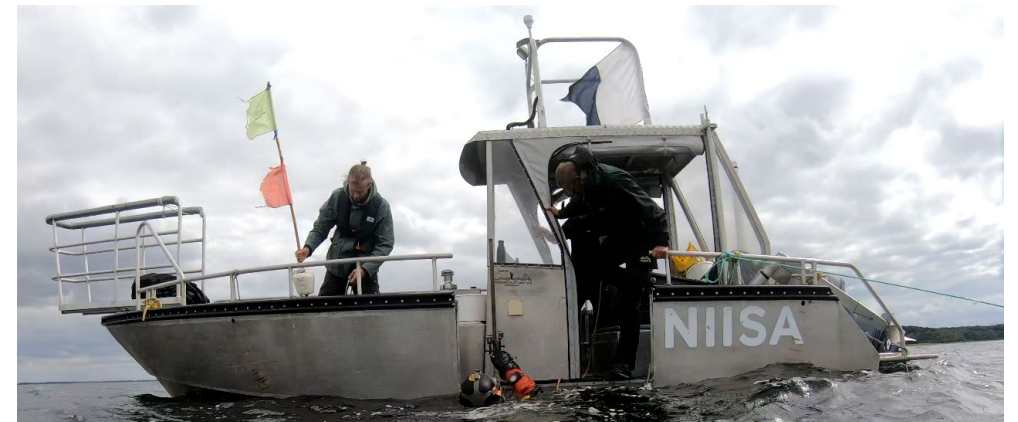
Afmærke med bøjer

- Ikke et krav fra Søfartsstyrelsen i vores projekt
- Men ønske fra:
 - Roskilde Fjordudvalg: 5 kompasafmærkninger
 - Veddelev Surfklub: 1 gul specialafmærkning
- Roskilde Fjordudvalg vedligeholder afmærkning

Overvågning

- Videnskabeligt overvågningsprogram
 - Ikke midler til at gennemføre!
- Formidle de biologiske forhold før/efter
 - Flora- og fauna-undersøgelse (Aarhus Universitet)
 - Fiskeundersøgelse (DTU Aqua)

Økonomi

Finansieringskilder:

- Miljøstyrelsen: 5,4 mio. kr.
- Nationalparken: 1,7 mio. kr.
- Roskilde Kommune: 0,2 mio. kr.

	Mio. kr.
Projektledelse	0,6
Tekniske forundersøgelser	0,6
Arkæologiske undersøgelser	0,2
Anlæg, inkl. opmåling	5,2
Særlige formidlingstiltag	0,2
Afmærkning med bøjler	0,05
Overvågning (foreløbig)	0,4
Diverse	0,05
I alt (ekskl. moms)	7,3

Hvordan har vi informeret?

- Hjemmeside og sociale medier
- Offentlige møder
- Pressemeddelelser / Nyhedsbreve
- Artikler
- Skilte
- Arrangementer

KONG HELGES REV

NATURGENOPRETNING I ROSKILDE FJORD

STENREV ER HAVETS OASER

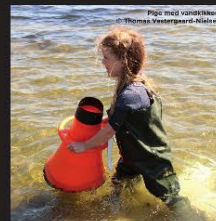
Nationalpark Skjoldungernes Land har sammen med Miljøstyrelsen etableret tre stenrev på ni udvalgte steder i Roskilde Fjord. I alt blev der i vinteren 2022/23 lagt 100.000 sten ned i fjorden.

I 1800- og 1900-tallet blev mange store sten fisket af fjorden og brugt til at bygge havne, huse og kirker. Det betød, at de fleste stenrev i fjorden forsvandt. Med stene forsvandt også vigtige levesteder for tang, muslinger, snegle og fisk. Med de nye stenrev kan makroalger igen hæfte sig på sten og danne tætte tangskove. Muslinger, krebsdyr og børsteorme trives omkring stenene, og fiskeyngel kan igen gemme sig blandt sten og tang. Stenrev er havets oaser, og de giver meget mere liv under vandet end en fjordbund uden sten.

KONG HELGE

Revet har navn efter den danske sagnkonge Helge. Sagnet beskriver Kong Helge som kongen af havet, der sejlede ud fra Roskilde Fjord på krigerske vikingetogter og vilde eventyr.

Kong Helge var barnebarn af Skjoldungernes stamfader, den mytiske Kong Skjold, der som spæd kom sejlede alene til Danmark for at blive landets konge.

SPIS EN REJE

Stenrevet myldrer med fjordrejer, tangrejer og pungrejer. De er krebsdyr med skelettet uden på og svømmer med hoppende bevægelser gennem vandet.

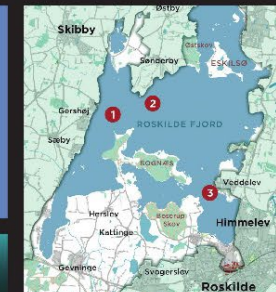
Den største er fjordrejen, der er 4-8 cm og gennemsigtig og gulgrå. Fjordrejen smager skønt, og fanger du en håndfuld i dit net, har du til en rejemad.

1. NØRRELEV: Nørrelev ved Gersløj ligger ved en højderyg i fjorden, som strækker sig nordpå fra Bognæs.

2. ÆGHOLM: Ægholm er en lille ø, og træet herpå blev der lagt 4.500 tons sten ud.

3. VEDDELEV: Revet her ved Veddelev er det mindste af de tre rev. Det ligger på lavt vand, og her kan du vade eller snorkle ud i stenlabyrinten.

OPLEV LIVET PÅ REVET

Kong Helges Rev er anlagt som en labyrint ud mod den gule bølge. Her kan du svømme eller vade ud og udforske livet under vand gennem dykkerbriller eller vandkikkert.

Kig efter planter i forskellige farver, rør ved en musling og snig dig ind på en fisk. 10 hvide plader under vandet fortæller dig mere om de dyr og planter, du kan finde på din vej.

Opsummering - erfaringer

- Enkelt anlægsprojekt!
- Tidskrævende
- Omkostningstungt
- Stor nytte af faglig rådgivning
- Vigtigt med udførligt materiale:
 - Udbud
 - Kontrakt med entreprenør
- Husk:
 - Arkæologien
 - Overvågningen (hvilket niveau?)
 - Formidlingen

Spørsmål/kommentarer?

